

Institut Européen des Jardins & Paysages

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen

Inventaris Vlaams-Brabant

Villa Vanorshoven met tuin

Auteur(s) : Onroerend Erfgoed |Flanders Heritage Agency
www.onroenderfgoed.be <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Titel: Villa Vanorshoven met tuin

Provincie: Vlaams-Brabant

Gemeente: Oud-Heverlee

Deelgemeente: Oud-Heverlee

Van Dormael, Théodore Ontwerper

Bron: Schepping: 2015-05-17

Bijwerken: 2018-10-08

URI: <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/300820>

Coördinaten: Breedte: 4.66087063897

Lengte: 50.8326395025

Primaire tekst

Landschappelijke tuin bij een in 1902-1903 gebouwde eclectische villa, oorspronkelijk 1 hectare 13 are 50 centiare, in 1958 en 1992 gehalveerd voor de bouw van een manège; enkele zeldzame kampioenbomen.

In 1902-1903 bouwde Gustave Vanorshoven een villa langs de Waversebaan, in het Sint-Annaveeld, 600 meter ten zuiden van de dorpskerk. Gustave Vanorshoven had in 1887 samen met Léon Colins (later burgemeester van Leuven) en Louis Colins de commanditaire vennootschap *Gust. Vanorshoven et Cie* opgericht, die mettertijd uitgroeide tot een van de voornaamste industriële maalterijen van de regio. Het bakstenen gebouw heeft een T-vormig grondplan, tuitgevels met overhoekse topstukken en windijzers van siersmeedwerk, speklagen en ontlastingsbogen van witte ceramieksteentjes, plinten in breuksteen, een grote erker met een balkon aan de straatzijde, en sierlijke prefab dakkapellen. Dit type van eclectische architectuur met renaissance-inslag komt meermaals voor in het Leuvense, zowel in de binnenstad als in de landelijke rand (zie bijvoorbeeld het Hof ter Eiken te Bierbeek) en draagt de onmiskenbare stempel van Theo Van Dormael, een van de architecten uit de kring rond Joris Helleputte. Op enige afstand van de villa werden een "*stal en koetshuis*" opgetrokken (afgebroken in 1958).

De villa werd omringd door een lusthof van 1 hectare 13 are 50 centiare, waarvan de structuur wordt weergegeven op de topografische kaart van 1930: een korte, rechte oprit naar de villa en, van daaruit vertakkend, twee lusvormige tracés die de tuin doorkruisen. In 1932 kwam het goed in handen van Joseph Dederen, die aan de overzijde van de Waversebaan een kleine sigarenfabriek met bijbehorende huisvesting voor de arbeiders had gebouwd. Hij breidde de oppervlakte van de lusthof met één derde uit. In 1958 werd het domein aangekocht door de verzekeringsmaatschappij van de Belgische Boerenbond (ABB), die er voor haar 'Landelijke Rijverenigingen' een rijschool installeerde. Voor de bouw van een overdekte piste werd de noordelijke helft van het parkje opgeofferd. In 1993-1994 werd dit eerste manègegebouw afgebroken en vervangen door een merkelijk groter gebouw. Voor de aanleg van een grote parkeerplaats werden enkele bomen uit de oorspronkelijke randbeplanting van het domein gerooid. Alleen een zwarte walnoot (*Juglans nigra*) aan de rand van het parkeerterrein overleefde deze operatie. Een groot gedeelte van de oorspronkelijke omhaging met eenstijlige meidoorn (*Crataegus monogyna*) bleef bewaard, evenals de beplantingen tussen het toegangshek en de villa – een groepje van vier Oostenrijkse dennen (*Pinus nigra* subsp. *nigra*) en een gelijk aantal laag vertakte zilversdoorns (*Acer saccharinum*) – en die langs de zuidelijke lus, twee bruine beuken (*Fagus sylvatica* 'Atropunicea') met stamontrekken rond 350 centimeter, en twee zeldzaamheden: een ruwe berk met ingesneden blad (*Betula pendula* 'Laciniata') en een balsemzilverspar (*Abies balsamea*), beide de dikste tot nog toe geregistreerde exemplaren in België.

Merkwaardige bomen (opname 30 juli 2002, stamomtrek gemeten op 150 cm hoogte)

- 1. zwarte walnoot (*Juglans nigra*) **296**
- 6. zilveresdoorn (*Acer saccharinum*) **460**(stamomtrek gemeten op 80 cm)
- 7. bruine beuk (*Fagus sylvatica* 'Atropunicea') **351**
- 9. ruwe berk met ingesneden blad (*Betula pendula* 'Laciniata') **196**
- 12. balsemzilverspar (*Abies balsamea*) **198**

Auteur: Cresens, André

Auteur: Deneef, Roger

Datum: 2004

Titel Text: Tuin rond villa van Orshoven

Grafische documenten

De door Van Orshoven gebouwde villa met op de voorgrond een monumentale zwarte walnoot (Deneef, Roger, 30-07-2002, ©Vlaamse Gemeenschap)

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen
Inventaris Vlaams-Brabant
Villa Vanorshoven met tuin

Achterzijde van de door Theo Van Dormaal ontworpen villa (Deneef, Roger, 30-07-2002, ©Vlaamse Gemeenschap)

Bibliografie

Inventaris Archief KADOC, Leuven, verwijzing naar de plannen voor Gustave Vanorshoven, gedateerd 25-04-1902.

Kadasterarchief vlaams-Brabant, Oudste kadastrale legger Oud-Heverlee, art. 938.

Kadasterarchief vlaams-Brabant, Kadastrale opmetingsschets Oud-Heverlee 1903/10.

Kadasterarchief vlaams-Brabant, Kadastrale legger Oud-Heverlee, art. 1410.

BAUDOUIN J.C. e.a., *Bomen in België. Dendrologische inventaris 1987-1992*, Stichting Spoelberch-Artois in samenwerking met de Belgische Dendrologische Vereniging, 1992, p. 323 en 340.

CRESENS F.A., VIAENE P. e.a., *Van graan tot bloem. Beelden uit een industrieel verleden*, in *Industrieel en Wetenschappelijk Erfgoed* nr. 3, sept. 1997, p. 18-23.

KADOC Nieuwsbrief, juli 1998, p. 5.

Relaties

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/120555>

Beknopte karakterisering

Datering: interbellum, vóór WO I

Typologie: afsluitingshagen, villa's (bouwkundig erfgoed), villatuinen